

δυστυχίας κάστρον, | τὸ ἀνέκτισεν ἢ συμφορὰ, τὸ ἀφιέρωσαν αἱ λῦπαι». Συνών. *χτίζω*.

ἀνάχτισμα τό, Ζάκ. *ἀνέχτισμα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)
Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναχτίζω*.

1) Ἀνοικοδόμησις ἐρειπωθέντος οἰκοδομήματος Ζάκ. Συνών. *ξανάχτισμα*. 2) Ἐπιδιόρθωσις Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Κάθε χρόνο θέν οἱ τράφοι ἀνέχτισμα*.

ἀνάχτορο τό, λόγ. σύνθη. *ἀνέχτορο* ἐνιαχ.
Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *ἀνάκτορον*.

Συνήθως κατὰ πληθ. ἢ κατοικία τοῦ βασιλέως: Ὁ βασιλεὺς κάθεται 'ς τ' ἀνάχτορα. Φυλάει σκοπὸς 'ς τ' ἀνάχτορα. Συνών. *παλάτι*. || Φρ. *Σπίτι ἀνάχτορο* (πολυτελές).

ἀναχτυπημὸς ὁ, ἀμάρτ. *ἀνεχτυπισμὸς* Νάξ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναχτυπῶ*. Ὁ τύπ. *ἀνεχτυπισμὸς* κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγόμενα.

Σύγχυσις, ταραχή: Ἡ κόρη βλέπει τὴ μάνα της μέσα 'ς ἓνα καζάνι 'ς τὸν ἄλλο κόσμον κι ἀπὸ τὸν ἀνεχτυπισμὸν της τρέχει μέσα νὰ τὴνε πιάσῃ (ἐκ παραμυθ.).

ἀνάχτυπος ὁ, ἀμάρτ. *ἀνέχτυπος* Πάρ. Σίφν.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνά* καὶ τοῦ οὐσ. *χτύπος*.

1) Θόρυβος, κρότος Σίφν.: *Ἀκουσα ἀνέχτυπο*. 2) Παλμὸς τῆς καρδίας Πάρ.

ἀναχτυπῶ ἀμάρτ. *ἀνεχτυπῶ* Κύθν. Νάξ.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνά* καὶ τοῦ ρ. *χτυπῶ*.

Πάλλομαι, ἐπὶ τῆς καρδίας ἔνθ' ἀν.: *Ἀναχτυπᾷ ἡ καρδιά μου* Κύθν. *Ἦνεχτύπησεν ἡ καρδιά τῶνε* Νάξ. Συνών. *ἀποχτυπῶ*, *καταχτυπῶ*, *χτυπῶ*.

ἀνάχυμα τό, Δ.Κρήτ. Κύθηρ. Πελοπν. (Μεσσ.) — *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημοτρ.* *ἀνάχ'μα* Θράκ. (Αἰν.) *ἀνάχιονμα* Πελοπν. (Μάν.) *ἀνέχυμα* Ἄνδρ. Κάμπ. Α.Κρήτ. *ἀνάχυμο* Δ.Κρήτ. (Ἀνώγ. κ. ἀ.)

Τὸ μεταγν. οὐσ. *ἀνάχυμα*.

1) Τὸ διὰ τὴν ζύμωσιν τοῦ ἄρτου προωρισμένον ὕδωρ Κρήτ. 2) Τὸ εἰς τὸν ἀποστραγγισθέντα ἐκ τοῦ πηχθέντος τυροῦ ὄρον ἐγχυνόμενον γάλα πρὸς παρασκευὴν τῆς μυζήθρας Κρήτ. — *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημοτρ.*: *Ἀναζένει τὸ γάλα καὶ βγάνει τὴ μαλάκα, ὕστερα βάνει τ' ἀνάχυμα καὶ βγάνει τὴ μυζήθρα* Κρήτ. Συνών. *πρόσγαλο*.

3) Ὁργωμα τοῦ ἀγροῦ Ἄνδρ. Κάμπ. Κρήτ. Κύθηρ. Πελοπν. (Μάν. Μεσσ.): *Τ' ἀνέχυμα ξυπνᾷ τὸ χωράφι* Κάμπ. *Σήμερα ἔχουμε ἀνάχιονμα* Μάν. *Κάνω τὸ χωράφι ἀνάχυμα* Κύθηρ. *Βαρῶ ἀνάχυμα* Μεσσ. *Διὸ ἀνεχύματα ἦκαμα τὸ χωράφι γὰ νὰ ξεριζωθοῦνε τὰ χόρτα* Κρήτ. Πβ. *ἀναχύμισμα*. β) Τὸ δεύτερον σταυροειδὲς ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ Θράκ. (Αἰν)

ἀναχυμίδα ἡ, ἀμάρτ. *ἀνεχυμίδα* Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναχυμίζω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδα.

Τάσις πρὸς ἐμετόν: *Ἀνεχυμίδα μοῦ ῥθε καὶ θὰ ξεράσω. Ἐνα ψοφισμένο σκύλλο εἶδα καὶ μ' ἔπιασε ἀνεχυμίδα*. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀνακέρωμα*.

ἀναχυμίζω Ἀντικύθ. Κρήτ. Πάρ — *Λεξ. Λεγο. Βλαστ.* 285 *ἀναχυμίζω* Κρήτ. *ἀνεχυμίζω* Θήρ. Ἰων. (Κρήν.) Κίμωλ. Α.Κρήτ. Κύθν. *ἀνεθυμίζω* Ἰων. (Κρήν.) *ἀνεχυμίζω* Α.Κρήτ. *ἀνιχυμίζου* Σάμ. *ἔνεχυμίζω* Ρόδ. *ἀνεχυμῶ* Πάρ. Μέσ. *ἀνεχυμίζομαι* Ἄνδρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνά* καὶ τοῦ ρ. *χυμίζω*.

Α) Ἐνεργ. 1) Ἀνακινῶ, ἀναταράττω, ἀνασεῖω κυρίως τὴν χύτραν διὰ νὰ μὴ κολλήσῃ τὸ φαγητὸν εἰς τὸν πυθμένα Θήρ. Ἰων. (Κρήν.) Κίμωλ. Κρήτ. Νάξ.

(Ἀπύρανθ.) Πάρ. — *Λεξ. Λεγο. Βλαστ.* 285: *Ἀναχύμιση τὸ τοικάλι* Κρήτ. *Ἀνεχύμιση τὸ φαεῖ* Κίμωλ. *Πάαινε ν' ἀνεχυμίσῃς τὰ φασόλια* Ἀπύρανθ. *Ἀνεχυμισμένο τὸ 'χω τὸ τοικάλι* αὐτόθ. β) Ὑπανεγείρων δοχεῖόν τι ἢ σάκκον σείω αὐτὸν ἢ κτυπῶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ νὰ συμπιεσθῇ τὸ περιεχόμενον καὶ δεχθῇ οὕτω μεγαλυτέραν ποσότητα Κρήτ.: *Ἀνεχύμιση τὴ γόφα νὰ κάτσουν δὲ σταφύλια γὰ νὰ βάλῃς ἀκόμα κάδοσα*. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀνασακκιάζω* 1.

2) Μετακινῶ πράγματα ζητῶν νὰ εὑρω τι καὶ γενικῶς ἀνερευνῶ, ζητῶ Κρήτ. Ρόδ. Σάμ.: *Ἐνεχοῦμιση ὅλο δὸ δόπο, μὰ δὲ δὸ βρῆκε* Κρήτ. *Μὴ βάς ν' ἀνεχυμίσῃς, γιὰτὶ δὲ δὸ 'χω 'κειὰ* αὐτόθ. *Οὐλα εἴ ἀνιχυμῶσα κι δὲ βόρισα νὰ τὸν πιτύχου* Σάμ. Συνών. *ἀνακατεύω* Α3β.

3) Σκάπτω Κρήτ.: *Ἀναχυμίζει ὁ χοῖρος τὴ γοπρὲ (κόπρον)*. *Ἐπῆγεν ὁ χοῖρος σου καὶ μ' ἀναχοῦμιση δὸ σόχωρο*. Συνών. *ἀνασκάπτω*.

4) Κάμνω τινὰ νὰ αἰσθανθῇ τάσιν πρὸς ἐμετόν Α.Κρήτ.: *Ἐνεχοῦμιση με τὸ φαεῖ ἀπὸ 'φαγα*. Συνών. *ἀναγουλιάζω* 3β, *ἀνακατεύω* Α2, *ἀνακατώνω* Α2.

β) Ἐνεργ. καὶ μέσ. αἰσθάνομαι τάσιν πρὸς ἐμετόν Α.Κρήτ.: *Μὲ τὰ λόγια σου μ' ἔκαμες κ' ἐνεχοῦμιση*. *Μὴ λές πρᾶμα ἐδὰ ποῦ τρώμε, γιὰτὶ θ' ἀνεχυμίσω νὰ βγάλω τὸ φαεῖ*. *Ἀνεχυμίζομαι καὶ θὰ ξεράσω*. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀναταράζω* 4. 5) Ἀμτβ. ἐκχέω τὸν χυμὸν μου, μαραίνομαι Ἀντικύθ. Κίμωλ. Κρήτ.: *Ἀνεχυμίζει τὸ γέννημα* Κρήτ. *Τὸ σπαριὸ εἶναι ἀνεχυμισμένο* Κίμωλ.

Β) Μέσ. 1) Αἰσθάνομαι φρικίαςιν, φρίττω Ἄνδρ. Κύθν. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ἐνεχυμίστηκα ἅμα σέ 'δα νὰ τρώς λεμόνι* Ἄνδρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀνατριχιάζω* 1. 2) Ἐξάπτομαι, διεγείρομαι, ἐρεθίζομαι Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ἐνεχυμίστηκα ὅ,τι καὶ τὸν εἶδα κ' ἦρθε μου νὰ χυθῶ νὰ τὸνε μαδήσω (ὅ,τι=μόλις)* Ἀπύρανθ. *Ἐνεχυμίστη τὸ αἷμα τζη, ὅτε τὸν εἶδε, ἐθνημήθη δὴ παλαιὰ τῶν ἀγάπη* αὐτόθ. Πβ. *ἀνάφτω* Α2.

ἀναχύμισμα τό, ἀμάρτ. *ἀνεχύμισμα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *ἀνεχοῦμισμα* Α.Κρήτ. (Σητ)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναχυμίζω*.

Ἀνακάτευμα, σύγχυσις, σύμφυρσις ἔνθ' ἀν.: *Ἀπὸν εἴ' ἀνεχοῦμισμα ποῦ 'καμε δὲ βορεῖ νὰ βρῇ κιὰεῖς πρᾶμα βλεῖ* Σητ. *Μὲ εἴ' ἀνεχοῦμισμα ποῦ 'καμε ἐγενήκανε ὅλα τὰ πρᾶματα ἄνω κάτω* αὐτόθ. *Καμένον ἀνεχύμισμα ποῦ τῶ δὸ 'καμες, δὲν εἶο' ἄξα καὶ οὐ νὰ φάς, καμένη!* Ἀπύρανθ. Πβ. *ἀνάχυμα*.

***ἀναχυμιστής** ὁ, θηλ. *ἀνεχυμιστριά* Α.Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναχυμίζω*.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνά* καὶ τοῦ ρ. *χυμίζω*. Ὁ τὰ πάντα ἀνακινῶν καὶ ἀνερευνῶν, εἰς ὅλα ἀνακατευόμενος, σκανδαλοθήρας: *Δὲ βορεῖ νὰ γλυτώσῃ πρᾶμα ἀπὸν τὸ' ἀνεχυμίστρες*. Πβ. *ἀναχοῦλης*.

***ἀναχυμιστὸς** ἐπίθ. *ἀνεχυμιστὸς* Θήρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναχυμίζω*.

Ὁ ἀνακινηθεὶς, ἀναταραχθεὶς, κυρίως ἐπὶ φαγητοῦ ὅπερ ἀνακινεῖται δι' ἀνασείσεως τῆς χύτρας διὰ νὰ μὴ κολλήσῃ εἰς τὸν πυθμένα.

ἀναχύνω Κρήτ. Κύθηρ. Παξ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Λακων. Μεσσ.) *ἀναχιόνω* Πελοπν. (Λακων. Μάν.) *ἀναχύνου* Θράκ. (Αἰν.) *ἀνεχύνω* Ἄνδρ. Κάμπ. Α.Κρήτ. *ἔνεχύνω* Α.Κρήτ. *ἀναχάω* Κέρκ. (Ἀργυραδ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. *ἀναχέω*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ. Περὶ τῆς λ. ἰδ. ΒΦάβην ἐν Ἀθηνᾶ 42 (1930) 251. Τὸ *ἀναχάω* ἐκ τοῦ *ἀναχέω* διὰ τῶν μεταβατικῶν τύπων **ἀναχέω* - **ἀναχῶ*.

